

Dyslexiedocument OBS Binnenstad

Inhoudsopgave

1. Zorgroute dyslexie OBS Binnenstad
2. Compenserende en dispenserende maatregelen bij dyslexie
3. Instellingen Dyslexie
4. Kindkaart

1 OBS Binnenstad... Zorg voor kinderen met dyslexie

Beleid in OBS Binnenstad m.b.t. dyslexie.

In OBS Binnenstad willen wij onderwijs geven dat aansluit bij de cognitieve ontwikkeling van elk kind. Dit vraagt soms om compenserende maatregelen.

In OBS Binnenstad willen wij:

- Vroegtijdig signaleren (groep 2 t/m 4)
- Invulling geven aan het onderwijs aan kinderen met een dyslexieverklaring.
- Extra ondersteuning bieden (b.v. individuele handelingsplannen en/of externe deskundigheid)

Voor onze school ziet dat er als volgt uit:

Groep					
1	Stimuleren geletterdheid				
2	Stimuleren geletterdheid	Signaleren (risicoleerlingen)	a.d.h.v. Dyslexieprotocol onderbouw		
3		Signaleren (1/2 jaar begeleiding en onderzoek aanvragen)		Connect lezen	
4		Signaleren (1/2 jaar begeleiding en onderzoek aanvragen)			Compensatiemogelijkheden inzetten
5					Vastleggen op (dyslexie)kindkaart
6			Ralfi lezen		
7					
8					

N.B. Ouders zijn in deze partner vanaf het eerste moment. Zij worden betrokken en ingezet bij de zorg voor het kind.

Afspraken

Scholing voor teamleden:

- De leerkrachten van groep 1 en 2 krijgen een workshop signaleren risicoleerlingen dyslexie o.l.v. Mandy Rempelberg (schoollogopediste).
- De leerkrachten van groep 3 en 4 krijgen een workshop Connectlezen o.l.v. Suzanne Cornelissen.
- De leerkrachten van groep 5 t/m 8 krijgen een workshop Ralfilezen o.l.v. Suzanne Cornelissen.
(Let op: de data volgen in teamemail)

Overig:

- Elke leerkracht ontvangt een dyslexiedocument (voor in zorgordner) dat bevat:
 - ✓ Schoolafspraken dyslexie
 - ✓ Een opsomming van compensatie/dispensatiemogelijkheden waaruit een leerkracht in overleg met de dyslexiedeskundige/ouders/intern begeleider voor het individuele kind een keuze kan maken. (Denk hierbij aan toets voorlezen, meer tijd voor schrijfopdrachten, daisyspeler, op computer werken, etc. etc.)
 - ✓ Een lijst van instellingen waar ouders een dyslexieonderzoek kunnen aanvragen (dat vergoed wordt, mits de school aan de juiste voorwaarden voldoet). Dit kan ouders op weg helpen.
 - ✓ Een voorbeeld van een (dyslexie)kindkaart.
- Elk dyslectisch kind krijgt een kindkaart waarop vermeld staat welke compenserende hulpmiddelen voor dit kind worden ingezet. Deze kaart geeft rust aan het kind, kan mee naar de volgende leerkracht en is ook een hulpmiddel voor b.v. invalkrachten. Deze kaart bevat eenvoudige omschrijvingen (positief) vanuit het kind geschreven:
 - Ik mag vooraan in de klas zitten omdat ik dan beter kan opletten.
 - De leerkracht leest de aardrijkskunde toets voor mij altijd voor.
 - Ik mag bij het rekenen gebruik maken van de tafelkaart.
- Bij het Avi-toetsen wordt gesteld dat dyslectische kinderen lager scoren dan hun cognitieve ontwikkeling. Avi dient gewoon getoetst te worden, maar kinderen moeten in een hoger Avi niveau oefenen om frustratie te voorkomen.
- Bij DMT-toetsen zullen kinderen nooit een hoge score halen. Deze kinderen moet duidelijk gemaakt worden, dat je deze toets bij hun afneemt om hun persoonlijke groei (t.o.v. zichzelf) zichtbaar te maken.

Aandachtspunten:

- In groep 1 en 2 wordt de geletterdheid gestimuleerd (doelen beginnende geletterdheid). Hier kunnen mogelijke risicoleerlingen al gesignaleerd worden, waarbij zichtbaar is dat de geletterdheid dreigt vast te lopen. Juist door tijdige signalering en interventie in de kleuterperiode kunnen bij veel leerlingen leesproblemen voorkomen, dan wel tijdig onderkend worden.
- Kinderen dienen in groep 3/4 gesignaleerd te zijn. Voor deze kinderen kan dan ook (door ouders) een onderzoek aangevraagd worden (vroegtijdig signaleren).

- Signalering, gesprekken en HP dienen **vastgelegd** te worden om een onderzoek te kunnen aanvragen (dossiervorming). School moet het kind immers al begeleid hebben waaruit geconstateerd kan worden dat het probleem hardnekkig is (dat de begeleiding geen/weinig effect heeft).
- School blijft voortdurend vragen stellen aan de dyslexiedeskundigen om zich te kunnen blijven ontwikkelen / leren (dit betekent dat de schoolafspraken door de tijd ook bijgesteld zullen worden - dit kan alleen op teamniveau, dus niet op individueel initiatief).

Désirée Jorissen

Mrt09

2 Compenserende en dispenserende maatregelen bij dyslexie

De leerling kan op school gebruik maken van hulpmiddelen (compensatie) of ontheffing (dispensatie) krijgen van bepaalde opdrachten. Hieronder vindt jullie een lijst met maatregelen en tips bij lezen en spelling. Deze lijst is afkomstig uit het Protocol Leesproblemen en Dyslexie Basisonderwijs groep 5-8.

- **Compenserende maatregelen**
Compenserende maatregelen zijn maatregelen die de gevolgen van de technische lees- en/of spellingproblemen minimaliseren bij het lezen en schrijven van teksten.
- **Dispenserende maatregelen**
Hierbij krijgt een kind ontheffing van bepaalde opdrachten. Een voorbeeld is een mondelinge in plaats van een schriftelijke overhoring bij topografie, omdat het onthouden van de spelling van plaatsnamen onevenredig veel extra inspanning kost.

Naast de hieronder genoemde maatregelen worden steeds vaker digitale hulpmiddelen ingezet. (Dit is nog een te zetten stap...)

Maatregelen bij het lezen

Algemene compenserende en dispenserende maatregelen bij het lezen zijn:

- boeken die qua inhoud aansluiten bij de leeftijd en interesses van de leerling, maar die qua technisch niveau vereenvoudigd zijn
- audio-opnamen van kinderboeken waarin de leerling geïnteresseerd is (zie voor een overzicht www.makkelijklezen.nl)
- Leerlingen met een dyslexieverklaring mogen in de klas gebruikmaken van een daisyspeler¹ (zie www.dedicon.nl).
- de leerling krijgt extra leestijd voor bijvoorbeeld zaakvakteksten
- leestaken voor de zaakvakken worden verlicht: minder pagina's of teksten van een makkelijker technisch niveau
- verwerkingsopdrachten op band of (daisy)-cd
- begrijpend leestoetsen en de Entree- en Eindtoets op cd (zie www.citogroep.nl)

Maatregelen bij het spellen

Algemene compenserende/dispenserende maatregelen bij spelling zijn:

- extra hulp in de klas bij het schrijven van verhalen, verslagen en werkstukken
- correctie van het werk van de leerling door een klasgenoot

- zoveel mogelijk negeren van spellingfouten onder voorwaarde dat de leerling woorden waarvan hij de spelling niet kent zoveel mogelijk klankzuiver schrijft
- gedifferentieerde beoordeling van dictees (bijvoorbeeld alleen fouten met een bepaalde spellingregel tellen mee)
- verlichting van de schrijftaak (minder pagina's)
- beperking van het aantal oefeningen (ook minder oefeningen als huiswerk)
- extra tijd voor schrijftaken
- gebruik van hulpmiddelen zoals woordenboek, regelkaart en tekstverwerker met spellingcontrole
- waar mogelijk mondelinge overhoringen, bijvoorbeeld bij topografie
- niet maken van dictees waarbij van te voren al vaststaat dat de leerling veel fouten gaat maken. Eventueel krijgt de leerling daarvoor in de plaats een dictee dat is afgestemd op zijn niveau.

3 Instellingen Dyslexie

Een dyslexieonderzoek (en het afgeven van een dyslexieverklaring) kan alleen verricht worden door een gz-psycholoog.

Onderstaande instellingen kunnen bij ouders aangedragen worden als betrouwbare instellingen die

- goed onderzoek verrichten
- bruikbare en kindspecifieke verslagen opstellen
- de samenwerking met school zoeken.

1. Amalexis	www.amalexis.nl
2. Unit taal	het secretariaat van de Unit Taal 043-8506868
3. Audiologisch centrum Hoensbroek	www.srl.nl
4. Paula Hofman	
5. Marian Gruiters	www.hgonderwijs.nl
6. Marlou Janssen	
7. RID	www.dyslexie.net

4 Kindkaart

KINDKAART

Naam: Piet

- Ik zit vooraan in de klas omdat ik dan goed kan opletten.
- De aardrijkskunde en geschiedenislessen worden aan mij voorgelezen.
- Ik mag bij de rekentoetsen gebruik maken van de tafelkaart.
- Gym is voor mij belangrijk om mij uit te leven.
- Bij begrijpend lezen krijg ik extra tijd om de tekst te lezen.
- Bij spellingopdrachten hoef ik niet alle opdrachten helemaal te maken.

Een voorbeeld van een KINDKAART:

Tips...

Gratis software m.b.t. spelling: www.woordkasteel.com